

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 6Csp/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921200120
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Simona Mati
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7921200120.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudkyňa JUDr. Simona Mati v spore žalobkyne: D. S., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. Č.. G. XXXX/X, W., právne zastúpená JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou so sídlom Urbánkova 6, Košice - Sever proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 357 927 52, právne zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Alena Cviková, s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, Bratislava, v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobkyňou ako spoludlžníkom 1 a žalovaným dňa 22.11.2006 je v bode 7 tejto zmluvy označenom ako Dohoda o zrážkach zo mzdy - n e p l a t n á.

II. Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% proti žalovanému.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 8.1.2021 domáha voči žalovanému, aby súd určil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobkyňou ako spoludlžníkom 1. a žalovaným dňa 22.11.2006 je v bode 7 tejto zmluvy označenom ako „Dohoda o zrážkach zo mzdy“ neplatná. Zároveň žiadala, aby jej súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% proti žalovanému. Podanie žaloby odôvodnila tým, že so žalovaným (ku dňu uzavretia zmluvy bolo obchodné meno žalovaného PROFIREAL SLOVAKIA spol. s r.o.)uzatvorila dňa 22.11.2006 ako spoludlžník 1. zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXX. Zmluva podľa žalobkyne obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 OZ a inými kogentnými ustanoveniami (revolving, Dohoda o zrážkach zo mzdy, Zmluvná pokuta a pod.). Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal dňa 21.02.2017 zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, ktoré zamestnávateľ žalobkyne - firma KOMFOS Prešov, s.r.o., so sídlom Ľubochnianska 2, Ľubotice, IČO: 36454184, vykonával do 30.09.2020. Žalobkyňa o tejto skutočnosti predložila súdu dôkaz - Výplatnú pásku žalobkyne za mesiac august 2020 a prehľad úhrad v prospech účtu žalovaného od 30.6.2008 do 30.9.2020. Žalobca požiadal o vykonávanie zrážok u zamestnávateľa prostredníctvom spoločnosti G. s.r.o. so sídlom Miletičova 1, Bratislava, IČO: 356 91 816. Naliehavý právny záujem je podľa žalobkyne osvedčený s poukazom na § 11 ods. 4 Zákona č. 129/2010 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2018, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, s poukazom na § 137 písm. d) CSP. Deklarovaním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým neprípustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem. Žalobkyňa uviedla, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá za stavu, kedy

žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou a jeho praktiky je možné považovať za nekalé v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993, ako aj z ustanovenia § 52 a nasl. OZ. Dohoda je podľa nej neplatným právnym úkonom aj z toho dôvodu, že musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti sa v predmetnej Dohode o zrážkach zo mzdy nenachádzajú. Dohoda neobsahuje predovšetkým výšku pohľadávky, opisuje len možné spôsoby jej vzniku, vymedzenie zabezpečenej pohľadávky, prípadne zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne jeho ďalšie pohľadávky voči žalobkyni. Navyše dohoda neobsahuje skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že žalobkyňa bola poučená o možnosti odmietnutia uzavretia takejto dohody a o následkoch jej uzavretia. Žalobkyňa taktiež nemala možnosť oboznámiť sa so zmluvným dojednaním zmluvnej pokuty, pred uzatvorením Zmluvy, čo v zmysle § 53 ods. 4 písm. a/ Obč. zákonníka je neprijateľnou podmienkou. Žalobkyňa oprela svoje tvrdenia o rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. 3Co/40/2018 v skutkovo obdobnom spore, ako aj o rozhodnutia NS SR v rozsudku sp. zn. 5Cdo/26/2011 a rozhodnutia NS SR sp. 1MCdo/1/2009. Nemali by byť pochybnosti o tom, že neprimeraná výška úrokov je väčšinou spoločnosti neuznávaná a hodnotená ako odporujúca dobrým mravom. (Najvyšší súd Českej republiky sp. zn. 21Cdo/1484/2004). K žalobe pripojila nasledujúce listinné dôkazy: Zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.11.2006, Výplatná páska žalobkyne za mesiac G. XXXX a prehľad úhrad, list spoločnosti G. Y.N..K.. zo dňa 21.02.2017 zamestnávateľovi žalobkyne.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe a jej prílohám, ktoré bolo doručené súdu dňa 21.01.2021 poprel existenciu naliehavého právneho záujmu v súvislosti s podanou žalobou a navrhovaným určením, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatnou. Podľa žalovaného z dôvodovej správy týkajúcej sa typov žalôb (§ 137 CSP) vyplýva úplne nová koncepcia, ktorá je zakotvená v písm. c) d), kde sa rozlišuje klasická určovania žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písm. d). Záujmom zákonodarcu bolo podľa žalovaného vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určení neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej. Podaná žaloba je podľa žalovaného neprípustná, pretože žiadny osobitný zákon takýto typ žaloby neupravuje. Žalovaný ďalej tvrdil, že voči žalobkyni si neuplatňuje žiadne zrážky zo mzdy, pričom tento stav trval aj v čase podania žaloby. List z roku 2017 nepreukazuje žiadny právny záujem na podaní žaloby a nemá podľa neho žiadnu relevantnú súvislosť. Samotný žalobca preukázal ukončenie zrážok niekoľko mesiacov pred podaním žaloby na súd. Žalovaný ďalej poprel tvrdenie žalobcu o tom, že uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje určenie druhu zabezpečenej pohľadávky a že jej obsah má byť neurčitým. Obsah uvedenej dohody podľa neho výslovne uvádza, že pohľadávka veriteľa je tvorená úverom vo výške uvedenej podľa bodu 6 Zmluvy o revolvingovom úvere vyššie. Dohoda o zrážkach zo mzdy je preto zabezpečovací prostriedok pohľadávok z konkrétnej úverovej zmluvy t.z., že vymedzenie zabezpečenej pohľadávky musí byť naviazané na túto zmluvu. Hoci právna úprava nevyvedzuje, ako má byť zabezpečená pohľadávka definovaná, je podľa názoru žalovaného možné pomôcť si napríklad právnou úpravou iných zabezpečovacích prostriedkov. Použitie tejto právnej úpravy je prijateľné na základe podobnosti vyplývajúcej z toho, že ide rovnako o zabezpečovací prostriedok. Napríklad z § 151 b) ods. 2 a § 151 c) ods. 2 Občianskeho zákonníka o pohľadávke zabezpečenej záložným právom vyplýva, že zabezpečená pohľadávka sa určuje označením právneho vzťahu, z ktorého vznikla a prípadne z ktorého môže vzniknúť. Žalovaný odkázal na súdnu prax (Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/450/2012, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/2384/98, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Odo/629/2006. Poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 01.04.2015 sp. zn. I.ÚS/640/2014, ako aj na rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. 9C/171/2015). Žalovaný ďalej poprel tvrdenia o vnútení Dohody o zrážkach zo mzdy žalobkyni. Právny poriadok podľa neho rozlišuje dva prípady, v ktorých je možné hovoriť o absencii slobodnej vôle a teda o vnútení určitého konania a to: prípad fyzického a prípad psychického donútenia. Vôľa nie je slobodná, ak bola utvorená pod vplyvom bezprávnej vyhrážky (psychické donútenie, vis compulsiva). Od bezprávnej vyhrážky je treba odlišovať fyzické násilie, okolnosti vylučujúce slobodu vôle konajúcej osoby musia mať základ v objektívne jestvujúcom a pôsobiacom stave a nepostačuje preto, aby si ich existenciu konajúci súd len predstavoval. Žalobkyňa podľa neho v podanej žalobe neuviedla, aké skutočnosti ju mali bezprávne nútiť k uzavretiu právneho úkonu - zmluvy so žalovaným. Žalovaný napokon poprel tvrdenia žalobkyne o neprijateľnom charaktere Dohody o zrážkach zo mzdy. Uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky podľa § 551 Občianskeho zákonníka, pre ktorého uzatvorenie sa žiadny súd na rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje, ani nepredpokladá. Žiadny právny predpis účinný v čase uzatvorenia zmluvy a ani v súčasnosti neuvádza, že k uzatvoreniu dohody o zrážkach zo mzdy je potrebná akákoľvek

verifikácia, či rozhodnutie zo strany súdu. Neprijateľnou podmienkou je v zmysle platnej právnej úpravy ustanovenie, ktoré sa odchyľuje od zákona v neprospech spotrebiteľa a súčasne v neprospech spotrebiteľa aj vytvára značnú nerovnováhu v postavení strán. Nie je ňou teda taká dohoda, ktorá kopíruje/preberá obsah zákonnej úpravy. Žalovaný ďalej navrhol, aby súd podľa § 166 CSP spojil toto konanie s konaním vedeným pred Okresným súdom Trebišov pod sp. zn. 2Csp/179/2020, nakoľko ide o konanie medzi tými istými sporovými stranami a takýto postup je v súlade so zásadou hospodárnosti. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby súd podanú žalobu v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania proti žalovanej v celom rozsahu.

3. Žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 15.03.2021 navrhla, aby súdu podľa § 142 ods. 1 CSP rozhodol o prípustnosti zmeny žaloby a to tak, aby bol rozšírený žalobný návrh (petit) aj o znenie výroku II.: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 810,35 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žiadosť o zmenu žaloby odôvodnila tou skutočnosťou, že žalobkyňa si od žalovaného uplatňuje aj vydanie bezdôvodného obohatenia - splátok uhradených v prospech účtu žalobcu titulom predmetnej spotrebiteľskej zmluvy od 29.04.2019 do 30.09.2020 vo výške 810,35 Eur. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného uviedla, že žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru č. XXXXXXXXXX zo dňa 22.11.2006 žalobkyňa ako spoludlžník I. žiadala od žalovaného o poskytnutie úveru za nasledovných podmienok: požadovaná výška úveru 74.016,- Sk (2.456,88 Eur), splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť/deň v mesiaci) 36/25, poskytnutá čiastka 37.008,- (1.228,44 Eur) mesačná splátka vrátane úroku 2.056,- Sk (68,24 Eur), RPMN za úver 72,95 %. Z údajov o schválenom revolvingovom úvere (bod 6. žiadosti/zmluvy) vyplývajú nasledovné údaje: schválená čiastka 2.456,88 Eur, splatnosť úveru 36mesiacov vždy k 25.dňu v mesiaci, mesačná splátka vrátane úroku 68,24 Eur, poskytnutá čiastka 1.228,44 Eur, RPMN za úver 65,96 %. Vyjadrenie žalobkyne k návrhu na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemožno podľa nej považovať za akceptáciu návrhu, ale v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka za nový návrh (resp. protinávrh) žalovaného pre žalobkyňu. Návrh žalobkyne na uzavretie Zmluvy o revolvingovom úvere a vyjadrenie žalovaného k tomuto návrhu sa líšia vo výške RPMN. Nový návrh žalovaného nebol zo strany žalobkyne písomne akceptovaný, preto podľa nej nedošlo k uzavretiu písomnej zmluvy o úvere. Ustanovenie § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu pod sankciou neplatnosti. Žalovaný v bode 6 žiadosti určil inú výšku RPMN úveru (72,95%/60,96%) nedošlo teda k platnému uzavretiu zmluvy a žalovaný týmto prejavom navrhol žalobkyni uzavretie novej zmluvy za nových a ním stanovených podmienok. Nad rámec uvedeného žalobkyňa uviedla, že pre prípad, ak sa súd nestotožní s neplatnosťou zmluvy o úvere, má žalobkyňa za to, že úver je bezúročný a bez poplatkov, podľa § 4 ods. 2 g/ Zákona. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (22.11.2006). Žalobkyňa špecifikovala, že žalovaný jej reálne titulom predmetnej revolvingovej zmluvy vyplatil sumu 1.277,57 Eur a žalobkyňa uhradila v prospech účtu žalovaného sumu 3.557,48 Eur.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Pojednávanie sa zúčastnila právna zástupkyňa žalobkyne a právna zástupkyňa žalovaného súhlasila s konaním a rozhodnutím súdu v jej neprítomnosti.

5. Na pojednávaní súd uznesením v zmysle § 143 ods. 1 CSP rozhodol o nepripustení zmeny žaloby na základe návrhu žalobkyne zo dňa 15.3.2021 (čl.58 spisového materiálu) z dôvodu hospodárnosti konania s ohľadom na skutočnosť, že výsledky doterajšieho konania nie sú v postačujúcej miere podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Žalobkyňa predložila súdu kópiu sobášneho listu žalobkyne so spoludlžníkom (bývalým manželom) z predmetnej úverovej zmluvy, z ktorého bolo zrejmé, že manželstvo žalobkyne a spoludlžníka - bývalého manžela) bolo právoplatne rozvedené. Vzhľadom na existenciu solidárneho záväzku v spotrebiteľskej zmluve však táto skutočnosť nemala relevanciu pre rozhodnutie vo veci.

6. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovné:

7. Medzi stranami nie je sporné, že uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere zo dňa 22.11.2006 č. XXXXXXXXXX s úverovým rámcom 1.228, 44 Eur, že žalobkyňa uhradila v prospech žalovaného sumu 3.557,48 Eur, že z údajov o schválenom revolvingovom úvere (bod 6 žiadosti) resp. zmluvy vyplývajú nasledovné údaje: požadovaná výška úveru 74.016,- Sk (2.456,88 Eur), splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť/deň v mesiaci) 36/25, poskytnutá čiastka 37.008,- (1.228,44 Eur) mesačná splátka vrátane úroku 2.056,- Sk (68,24 Eur), RPMN za úver 65,96%. Súd z predloženého listu

zo dňa 21.02.2017 zistil, že žalovaný ním prostredníctvom spoločnosti ANACO s.r.o. doručil vtedajšiemu zamestnávateľovi žalobkyne žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov, aby tento vykonával zrážky zo mzdy žalobkyne na splatenie úveru, ktorý poskytol žalobkyne pod č. XXXXXXXXXX v prospech žalovaného. Dlh žalobkyne vyčíslil na sumu 3.566,15 Eur k dňu 19.05.2016. Zrážky zo mzdy cestou zamestnávateľa žalobkyne spoločnosti KOMFOS Prešov, s.r.o. boli ku dňu 30.9.2020 ukončené. Zmluva č.XXXXXXXX zo dňa 22.11.2006 obsahuje v bode 7 Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou celkovej spotrebiteľskej zmluvy formulárového typu, je však písaná tak malými písmenami v porovnaní s ostatnou časťou textu, že aj súd mal pri jej štúdiu problém ju prečítať. Z textu predmetnej dohody vyplýva, že ňou žalobkyňa poskytla súhlas s vykonávaním zrážok z jej mzdy pre zaplatenie dlhu, ktorý v čase podpisu zmluvy ešte neexistoval, v rozsahu a určení žalovaným za dodržania najvyššej možnej zákonne prípustnej výšky zrážok zo mzdy. Presná výška pohľadávky zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy v tejto dohode chýba, je špecifikovaná iba všeobecne.

8. Podľa § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že úprava Civilného sporového poriadku účinná od 1.7.2016 sa použije na všetky konania, a to i konania začaté pred týmto dňom.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

13. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 551 ods. 1 OZ, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

15. Podľa § 551 ods. 2 OZ, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

16. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon musí byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. (§ 39 OZ).

17. Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení, súd v súlade s ustanovením § 53 ods. 5 a § 39 Občianskeho zákonníka rozhodol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená vo výroku tohto rozsudku je neplatná.

18. Dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje také znenie, ktoré jednoznačne stavia žalobkyňu do nevýhodnej pozície oproti žalovanému. Vychádzajúc z ustanovenia § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, vykonaním dohody o zrážkach zo mzdy v čase, keď základ alebo výška pohľadávky - úveru je medzi účastníkmi úverovej zmluvy sporná, dovoľuje táto situácia žalovanému ako veriteľovi bez ohľadu na možné námietky dlžníka subjektívne vyložiť otázku plnenia povinnosti dlžníka v rozpore so skutočným stavom a bez akéhokoľvek odôvodnenia vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka začať realizovať zrážky zo mzdy dlžníka aj po dobu spornosti základu a výšky úverovej pohľadávky. Dlžník za žiadnych okolností nemôže zabrániť tomu, aby prípadný postup žalovaného ako veriteľa mohol zvrátiť vo svoj prospech v prípade, že žalovaný ako veriteľ v rozpore so skutočnosťou posúdil dodržiavanie povinnosti dlžníka pri splácaní úveru. Takýto postup žalovaného ako veriteľa je zameraný jednoznačne na to, aby obmedzil dlžníka pri uplatňovaní svojich práv takým právnym spôsobom, aký mu poskytuje napr. inštitúcia námietok alebo návrhu na zastavenia exekúcie v exekučnom konaní. V prípade výkonu dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľ dlžníka nemá možnosť odmietnuť vykonávanie zrážok alebo toto pozastaviť, aj keby sa toho dlžník ako zamestnanec domáhal. Rovnako nemá možnosť zadržať zrazené čiastky mzdy ako je to v prípade exekučného konania.

19. Dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá neobsahuje žiadne podmienky, splnením ktorých by zamestnávateľ dlžníka mohol odmietnuť, pozastaviť alebo nevyplácať zrážky zo mzdy pre veriteľa - žalovaného sa obmedzuje prístup dlžníka k dôkazom a skryto sa stanovuje povinnosť pre dlžníka ako spotrebiteľa niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva mal niesť veriteľ - žalobca. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací úkon na splatenie úveru by mohla spĺňať podmienky platnej zmluvy ale iba vtedy, ak by bola uzavretá na splácanie dlhu, ktorý už ku dňu uzavretia dohody existoval. Tým, že žalovaný podmienil uzavretie úverovej zmluvy podpísaním dohody o zrážkach zo mzdy na splatenie dlžnej časti úveru, ku ktorej má dôjsť až po uzavretí dohody o zrážkach porušil žalovaný svoju povinnosť uvedenú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka tým, že spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne.

20. Ako neprijateľnú podmienku, ktorou je dohoda o zrážkach zo mzdy ako súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kvalifikoval Krajský súd v Košiciach vo svojom rozsudku z 19.06.2014 č.k.5Co/554/2013 vo veci Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16C/111/2012 a v rozsudku z 22.3.2016 č.k. 5Co/176/2015 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12C/191/2014. Takouto dohodou sa umožňuje veriteľovi obísť preskúmvanie splnenia podmienok, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie splnenie povinnosti dlžníka - spotrebiteľa.

21. Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Neplatnosť predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva zo spôsobu, akým bola táto dohoda uzavretá, a to ako formulárová zmluva, obsah ktorej bol vypracovaný a koncipovaný žalovaným, a žalobca ako účastník tohto zmluvného vzťahu nemal možnosť obsah týchto zmluvných podmienok ovplyvniť. Preto spotrebiteľ sa v takejto situácii dostáva v porovnaní s predajcom do nevýhodného postavenia, keď je do značnej miery obmedzená jeho vyjednávací povinnosť tým, že do vopred vypracovaných zmluvných podmienok bolo pojaté aj zabezpečenie záväzku dlžníka formou dohody o zrážkach zo mzdy. Už samotná táto skutočnosť vylučuje možnosť, aby bez súhlasu žalobcu, ako spotrebiteľa, s touto zmluvnou podmienkou bola uzavretá samostatná úverová zmluva. Spotrebiteľ sa tak zákonite zbavuje svojej možnosti, aby zásah do jeho práv vyvolaný formou zrážok z jeho mzdy bol vykonávaný iba zákonným postupom na základe exekučného titulu a to formou exekúcie. Práve vykonávanie zrážok na základe takejto neplatnej dohody zbavuje spotrebiteľa možnosti ochrany pred takýmto neoprávneným zásahom a preto nevyplýva ani naplnenie zákonných predpokladov v zmysle hore citovaného ust. § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. a to, že by žalobca bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Keďže z výsledkov vykonaného dokazovania to nevyplývalo, je jednoznačne neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby s odkazom práve na ust. § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. (rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.03.2018, sp. zn. 3Co/146/2017).

22. Neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy bezprostredne súvisí aj s neprijateľnosťou zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s ust. § 54 ods. 1 OZ, keďže predložením dohody zamestnávateľovi žalobcu veriteľ - žalovaný sám určuje výšku dlhu jednostranne, bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom, pričom ide o možnosť postihnúť majetok žalobcu podľa vôle veriteľa, ktorý stanovuje výšku pohľadávky a jej príslušenstva, a žalobca ako spotrebiteľ nemá možnosť priamo voči svojmu zamestnávateľovi zrážky zo mzdy zastaviť.

23. Je potrebné vziať na zreteľ ustálenú judikatúru Súdneho dvora EÚ týkajúcu sa nekalých podmienok v spotrebiteľských veciach ohľadom povinnosti vnútroštátneho súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Táto je významným prvkom ochrany spotrebiteľa v práve EÚ a že ak by vnútroštátne právo umožnilo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, jej užitočného účinku (Effet Kutilén).

24. Po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci dospel súd k záveru, že predmetná Zmluva o úvere je v časti týkajúcej sa výšky úrokov neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Obč. Z. a § 3 ods. 1 Obč. Z.). Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/57/2005, ZSP 35/2010 „Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Pri posúdení primeranosti dojedanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.04. 2012, „Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlom správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Rovnako je nepochybné, že žalovaný nemôže na základe takejto zmluvy žiadať od žalobkyne spotrebiteľský úrok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené skutočnosti majú ten dôsledok, že dohoda o zrážkach zo mzdy sa môže vzťahovať iba na istinu úveru, a teda dohoda, ktorá sa nevzťahuje iba na istinu úveru je v rozpore so zákonom (§39 OZ), keďže zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku, preto súd aj z tohto dôvodu vyhovel žalobe žalobkyne a teda určil, že žalovaný nemá právo použiť vo vzťahu k žalobkyni takúto dohodu. Súd zároveň poukazuje nato, že v danom prípade, keď sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov vyplývajúcich zo Zmluvy o poskytnutí úveru uzatvorenej dňa 22.11.2006 je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobkyňa musela naliehavý právny záujem osobitným spôsobom preukazovať, keďže žalovaný preukázateľne požiadal listom zo dňa 21.2.2017 zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom naliehavý právny záujem vyplýva priamo z právneho predpisu a v tomto prípade je podporený aj možnosťou veriteľa kedykoľvek, aj do budúcnosti, požiadať aktuálneho zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy napriek tomu, že voči zamestnávateľovi žalobkyne spoločnosti KOMFOS Prešov, s.r.o. bolo zastavenie výkonu zrážok súdu preukázané. K naliehavému právnomu záujmu vo vzťahu k dohode o zrážkach zo mzdy zaujal svoje stanovisko aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 8Cdo/483/2014 zo dňa 18.11.2015, v ktorom konštatoval, že: „Naliehavý právny záujem je daný vtedy,

keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto dohody ako zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovacia žaloba poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany“.

25. V súvislosti s dojednanou dohodou o zrážkach zo mzdy súd poukazuje aj na to, že ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.01.2013, sp. z. 6MCdo 9/2012). V tomto konaní nebolo preukázané, že zmluvná podmienka - dohoda o zrážkach zo mzdy bola dojednaná individuálne. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Preto uvedené podmienky podliehajú prieskumu ich prijateľnosti. Súd po preskúmaní dohody o zrážkach zo mzdy dospel k záveru, že táto svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne, a preto je neprijateľná. K tomuto záveru dospel z dôvodu, že už pri uzatváraní dohody dlžník (spotrebiteľ) musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Z predloženej dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že v prípade, ak klient nesplní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch mesačných splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti úveru podľa zmluvy, banka je oprávnená požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy až do úplného splatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi. Takéto vymedzenie pohľadávky je podľa názoru súdu nedostatočné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Žalovaný ako veriteľ do prejavu vôle žalobkyne zahrnul uzavretie dohody o zrážkach, ktorým vnútil žalobkyňu ako spotrebiteľovi určité správanie a konanie, zvyhodňujúc seba ako príjemcu plnenia, čím bola spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa § 53 ods. 1 OZ, pre spotrebiteľské zmluvy platí zákaz zmluvných ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky) a tieto sú považované za neplatné (§53 ods. 4 OZ).

26. Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.11.2006 uzatvorená medzi žalobkyňou ako spoludlžníkom a žalovaným je neplatná.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, súd jej v súlade s citovaným zákonným ustanovením priznal náhradu trov konania v pomere 100 % voči žalovanému. V súlade s § 262 ods. 1 CSP súd rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, o ich výške podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa ust. §-u 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. §-u 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. §-u 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.